

Ministerie van Financiën

Ingediend op www.internetconsultatie.nl/fvw26/b1

Amsterdam, 16 augustus 2024

Betreft: Reactie van Social Enterprise NL en Code Sociale Ondernemingen op de internetconsultatie Fiscale verzamelwet 2026

Geachte dames en heren,

[Social Enterprise NL](#) ('SE NL') en de [Code Sociale Ondernemingen](#) ('de Code') hebben met belangstelling kennis genomen van de internetconsultatie Fiscale verzamelwet 2026 en in het bijzonder het voorstel om de uitvraag van gegevens uit te breiden, die worden gevraagd van anbi's voor hun publicatieplicht. Als deze uitbreiding doorgang vindt, dan geven we u graag ter overweging om bij anbi's uit te vragen of zij zijn opgenomen in het Register van de Code Sociale Ondernemingen.¹

Hierna lichten we dit verzoek – en met name waarom deze toevoeging naar onze mening van toegevoegde waarde is – toe.

1. Vermelding registratie bij de Code Sociale Ondernemingen

Sociale ondernemingen richten zich primair op het maken van positieve sociaalmaatschappelijke impact (*impact first*). Het maken van winst is daarop achtergesteld. Dat betekent dat sociale ondernemingen – net als goede doelen – in zekere mate het algemeen nut beogen.

In de uitoefening van de onderneming gebruiken sociaal ondernemers verschillende rechtsvormen. De meeste zijn een bv, anderen zijn een stichting, vof of coöperatie en sommige zijn een bv én een stichting. Verschillende sociale ondernemingen die zich organiseren als stichting – denk aan kringloopwinkel Rataplan² – of in een samenhang van bv en stichting – denk aan Roetz³ – voldoen met de stichting aan de anbi-voorwaarden en beschikken over de anbi-status.

¹ codesocialeondernemingen.nl/het-register/onze-deelnemers.

² rataplan.nl/over-kringloopbedrijf-rataplan/anbi.

³ roetzfairfactory.nl/stichting-bestuur.

De Code toetst of een onderneming kwalificeert voor toelating tot het Register Code Sociale Ondernemingen en toetst daarna periodiek of nog steeds wordt voldaan aan de voorwaarden. Zie ook de toelichting hierna in paragraaf 2.

Een deel van de principes waaraan de Code toetst, komt overeen met de anbi-voorwaarden. Bijvoorbeeld de publicatieverplichting, waarbij de sociale onderneming een aantal documenten op haar website publiceert: haar statuten, jaarstukken (en impactrapportage) en informatie vergelijkbaar met een beleidsplan (visie, missie, strategie en financieel beleid van de onderneming). Ook wordt een mate van borging van de sociaalmaatschappelijke doelstelling in de statuten vereist van geregistreerde sociale ondernemingen, die afhankelijk is van de omvang van de onderneming (zoals bedoeld in afdeling 11, titel 9 boek 2 Burgerlijk Wetboek).

Met deze toetsing en borging is het uitvragen van een registratie bij de Code naar onze overtuiging van toegevoegde waarde voor de portal-publicatieverplichting van anbi's en daarmee voor het toezicht op de naleving van de anbi-voorwaarden. Als de uitbreiding van gevraagde gegevens wordt doorgevoerd, dan verzoeken wij u om hierbij ook de registratie in het Register van de Code op te nemen.

2. Achtergronden van de Code Sociale Ondernemingen

De Code Sociale Ondernemingen valideert en ondersteunt sociaal ondernemerschap. Het doel is om erkenning en vindbaarheid van sociaal ondernemers te verbeteren. Daarvoor toetst de Code – op basis van vijf principes⁴ – of een onderneming kwalificeert als sociale onderneming. Als aan de principes wordt voldaan, dan nemen we de sociale onderneming op in het Register. Daarmee kan iedereen zien – van consument tot overheid en van medewerker tot investeerder – dat het bedrijf tot in de kern een sociale onderneming is. Bijvoorbeeld de gemeenten in de Arbeidsmarktregio's Haaglanden Delft, Zuid-Holland Centraal en Rotterdam-Rijnmond gebruiken registratie bij de Code in het kader van gemeentelijke inkoop.⁵

Na toelating toetst de Code iedere drie jaar of de geregistreerde sociale onderneming nog steeds voldoet. Tevens vindt een à twee jaar na eerste registratie en vervolgens iedere drie jaar, een peer review plaats. Daarbij gaan twee geselecteerde collega-ondernemers, oftewel peers, in gesprek met de sociaal ondernemer over de wijze waarop die de principes van de Code toepast en vooral over wat deze daarin kan verbeteren.

3. Tot Slot

Met deze reactie willen SE NL en de Code – vanuit expertise en ervaring – bijdragen aan de ontwikkeling van kwalitatieve, doeltreffende wetgeving en tevens de ontwikkeling van het ecosysteem van sociaal ondernemers stimuleren.

⁴ De vijf principes zijn op basis van de Europese definitie van sociale ondernemingen, ontwikkeld door een onafhankelijke commissie. Deze Code bevat vijf principes die betrekking hebben op de (1) missie, (2) stakeholders, (3) financiën, (4) implementatie van de code en (5) transparantie. Zie voor een nadere toelichting codesocialeondernemingen.nl/over-de-code/de-5-principes.

⁵ wspzhc.nl/media/filer_public/f7/7e/f77e9b36-8754-4ac5-92d9-779b9a054916/toelichting_inkoop_bij_een_erkend_sociaal_ondernemer_en_social_return_13-07-2023_wspsite.pdf.

Uiteraard zijn wij graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten. Tevens hebben wij geen bezwaar tegen publicatie van deze reactie en zullen wij deze ook op (een van) onze eigen websites publiceren.

Hoogachtend,
Social Enterprise NL en Code Sociale Ondernemingen



Mark Hillen
Chief Innovation Officer Social Enterprise NL



Kirsten Ottens
Bestuursvoorzitter Code Sociale Ondernemingen